

Expunere de motive

România se află într-un moment crucial al existenței sale, când este pe cale să-și aleagă cursul de dezvoltare economică pentru următoarele decenii, cu toate implicațiile economice, sociale și culturale care decurg din aceasta.

Deși la noi în țară nici nu s-au efectuat studii aprofundate cu privire la impactul pe care extrația hidrocarburilor neconvenționale îl are asupra mediului înconjurător, al sănătății oamenilor și asupra altor ramuri ale economiei naționale și nici nu există cadrul legislativ care să reglementeze acest domeniu, Guvernul României, prin Agenția Națională pentru Resurse Minerale a concesionat deja suprafețe foarte întinse ce însumează peste 70 % din terenul arabil al țării pentru explorarea, dezvoltarea și exploatarea de hidrocarburi, în mare parte neconvenționale.

Lipsa acestor studii la nivel național și atitudinea netransparentă a tuturor guvernelor cu privire la întregul sector al resurselor naturale au dus la declanșarea unei dezbateri aprinse între cei ce propun dezvoltarea economică bazată pe exploatarea intensivă a resurselor naturale (susținuți de lobby-ul marilor companii interesate) și susținătorii ideii unei dezvoltări durabile, în armonie cu mediul înconjurător.

Însă aceasta nu este doar o dezbatere pur intelectuală, viitorul concret al unor comunități locale depinzând de rezultatul acesteia. Dacă la Roșia Montană, unde se propune de peste cincisprezece ani un proiect de exploatare a aurului prin mineritul cu cianuri, s-a produs o adevărată polarizare a comunității locale și a celor învecinate, între cei care speră la cele câteva sute de locuri de muncă oferite de dezvoltator și cei care își simt modul de viață amenințat, în alte localități, unde se propune exploatarea gazelor de șist prin fracturare hidraulică, precum cele din județul Vaslui precum Pungești, Puiești, Găgești și altele din vestul țării precum Arad, Băile Felix de-a face cu o stare de conflict, uneori cu accente violente, între comunitățile locale și reprezentanții companiilor interesate și ai statului.

Fără a intra în detaliile acestor dezbateri locale, în diversele argumente pro și contra, trebuie să observăm că principala datorie a statului este față de cetățeni și abia apoi față de investitorii străini. Plecând de la acest principiu, considerăm că nu este acceptabil ca autoritățile statului, oricătre presiuni ar face investitorii privați și oricătre cheltuieli și pierderi ar reclama aceștia, să impună proiecte de industrie extractivă cu un grad de risc ridicat sau, cel puțin necunoscut, comunităților locale potențial afectate, fără să existe un accept al acestora în majoritatea confortabile. De asemenea, nici voința unor eșaloane ale comunităților locale nu poate primi o valoare absolută, atât timp cât la nivel național nu există un acord de principiu din partea populației. A reduce totul la o aplicare mecanicistă a principiilor democrației reprezentative, la ideea că cetățeanul se exprimă doar la alegeri sau la referendum, iar în rest deciziile sunt luate într-un mod netransparent și independent de reprezentanții săi aleși direct sau indirect, este cel puțin retrograd și neeuropean. Tendința democratică modernă este de a implica cât mai mult cetățeanul și în afara proceselor electorale, prin consultări publice, sondaje și alte forme de exprimare a voinței populare.

Problematica exploatarii gazelor de șist și a fracturării hidraulice nu este însă numai una a obținerii unei cât mai largi susțineri sociale. Există numeroase aspecte

tehnice care sunt încă cel puțin neclare și altele cât se poate de descurajante. Spre deosebire de diferitele forme de exploatare a zăcămintelor de hidrocarburi convenționale care se folosesc de mult timp, cu riscuri mai mici însă nelipsite de probleme și acestea (a se vedea situația de la Izvoarele din județul Galați¹ și cea din largul Deltei Guadalquivirului din Spania²), fracturarea hidraulică sau gazoasă folosită pentru explorarea și exploatarea gazelor de șist, a petrolului de șist și a altor hidrocarburi neconvenționale este o tehnică nouă, ale cărei urmări negative se văd deja pe câmpurile gazeifere din Pennsylvania³, Oklahoma și Colorado.

În cazul extractiei hidrocarburilor de șist, tehnologia existentă în prezent impune executarea de foraje verticale, continue de foraje orizontale ori deviate și urmate apoi de producerea unor explozii sub presiune la peste 1000 de atmosfere prin introducerea unei cantități foarte mari de lichid sau gaz de fracturare, care să permită eliberarea hidrocarburilor captive în stratele compacte de roci. Acest procedeu este deosebit de periculos din următoarele motive:

1. Compoziția lichidului de fracturare este una deosebit de toxică. Aceasta conține o serie de aditivi a căror denumire nu se face publică invocându-se secretul comercial (tehnologic), însă există informații că printre aceștia sunt unii derivați ai benzenului (toluen, xilen, hexan, policilice aromatice etil benzen și alții), hidrogen sulfurat, formă aldehidă, acroleină, propilen și alte substanțe cu grad ridicat de toxicitate.⁴
2. Cea mai mare parte lichidului sau gazului de fracturare rămâne în subsol de unde migrează (datorită presiunii foarte mari la care este introdus) împreună cu o parte din hidrocarburile eliberate și alte substanțe antrenate din stratul geologic (printre care metale grele și substanțe radioactive) prin fisurile produse, corroborate cu altele deja existente, către suprafață. Astfel, acestea ajung în modul cel mai probabil mai întâi în apele subterane de adâncime care constituie o rezervă strategică, fiind ape cu un grad ridicat de puritate, în mare parte captive din ere geologice îndepărțate, apoi în pânzele de apă freatică din care se alimentează cea mai mare parte a consumatorilor casnici și industriali, și, nu în ultimul rand. în sol, ape de suprafață și aer⁵.
3. S-au înregistrat cutremure asociate activităților de exploatare a hidrocarburilor neconvenționale prin fracturare hidraulică, produse atât datorită exploziilor sub presiune cât și modificărilor aduse structurii stratelor afectate. Chiar dacă acestea sunt în general de mică intensitate, sunt numeroase și de suprafață, ceea ce duce la deteriorarea treptată a clădirilor din aria epicentrului. În acest sens, este confirmat științific că

¹ <http://www.gandul.info/stiri/primele-concluzii-oficiale-in-cazul-cutremurelor-de-la-izvoarele-exploatarea-de-petrol-si-gaze-o-posibila-cauza-11515176>

² http://www.searchanddiscovery.com/pdfz/documents/2013/10498motis/ndx_motis.pdf.html

³ <http://www.nrdc.org/energy/gasdrilling/>

<http://pennsylvaniaallianceforcleanwaterandair.wordpress.com/the-list/>

⁴ <http://fracfocus.org/chemical-use>

<http://democrats.energycommerce.house.gov/sites/default/files/documents/Hydraulic-Fracturing-Chemicals-2011-4-18.pdf>

<http://shalegasespana.files.wordpress.com/2012/10/ron-bishop.pdf>

⁵ <http://catskillcitizens.org/learnmore/Fracking-Aquifers.pdf>

<http://www.pnas.org/content/early/2012/07/03/1121181109.full.pdf+html>

http://serc.carleton.edu/NAGTWorkshops/health/case_studies/hydrofracking_w.html

<http://www.nrdc.org/energy/files/Fracking-Wastewater-FullReport.pdf>

<http://www2.epa.gov/hydraulicfracturing>

seriile de cutremure recent produse în statele americane Ohio, Texas și Oklahoma sunt rezultatul direct al activităților intensive de exploatare a gazelor de șist prin metoda fracturării hidraulice⁶.

4. Sunt necesare cantități deosebit de mari de apă pentru fracturarea hidraulică, la care se adaugă și problema depozitării lichidului rezidual revenit din foraj (apa de circulație inversă)⁷.
5. Se afectează iremediabil terenurile agricole și rezervele de ape termale și minerale, acolo unde acestea există⁸.

Totodată, un aspect foarte important de subliniat este lipsa de transparență a companiilor, care invocă secretul comercial (tehnologic) al compozitiei substanțelor chimice folosite în procesul de fracturare. Acest lucru duce la imposibilitatea medicilor de a trata bolnavii, neștiind la ce substanțe toxice au fost expoși.⁹ Și mai grav este faptul că autoritățile executive acceptă să secretizeze acele părți din acordurile încheiate cu aceste companii, care privesc detaliile tehnologice.¹⁰ În felul acesta se aduce un prejudiciu atât comunităților locale potențial afectate, cât și națiunii în ansamblul ei, întrucât ne putem trezi în fața unor prejudicii de mediu și de sănătate asupra cărora ar fi putut și ar fi trebuit să existe un avertisment, cu toate consecințele care pot decurge dintr-o astfel de situație.¹¹

Studii recent efectuate în Statele Unite, care dețin pionieratul în acest tip de exploatari, arată că poluarea apelor freatic se poate produce chiar pe suprafete mult mai largi decât cele estimate inițial.¹² O astfel de poluare poate conduce la compromiterea agriculturii pe suprafete întinse,¹³ ceea ce periclitează existența locuitorilor din zonele afectate, precum și la o cazuistică de îmbolnăviri cronice, în privința cărora din nou avem statistici tot mai relevante în Statele Unite.¹⁴

⁶ <http://thinkprogress.org/climate/2014/04/15/3427112/ohio-fracking-earthquakes-link/>
<http://rt.com/usa/oklahoma-earthquake-record-fracking-961/>

<http://online.wsj.com/news/articles/SB10001424052702304058204579495680993322924>
<http://www.bloomberg.com/news/2014-04-07/oklahoma-swamped-by-surge-in-earthquakes-near-fracking.html>

⁷ http://www.sourcewatch.org/index.php/Fracking_and_water_consumption

<http://www.theguardian.com/environment/2014/feb/05/fracking-water-america-drought-oil-gas>

⁸ http://www.foodsafetynews.com/2013/10/as-california-moves-to-regulate-fracking-agriculture-concerns-arise/#.U2DgmKLfW_g; <http://grist.org/natural-gas/2011-05-19-fracking-with-our-food-how-gas-drilling-affects-farming/>; <http://www.thenation.com/article/171504/fracking-our-food-supply>

⁹ <https://apha.confex.com/apha/141am/webprogramadapt/Paper281945.html>

<http://www.amednews.com/article/20120827/government/308279957/1/>

¹⁰ <http://jurnalul.ro/bani-afaceri/economia/chevron-decizia-de-secretizare-a-acordurilor-cu-statul-apartinut-guvernului-608877.html>

<http://jurnalul.ro/bani-afaceri/economia/guvernul-cere-acordul-chevron-pentru-desecretizarea-contractului-referitor-la-exploatarea-gazelor-de-sist-609767.html>

<http://jurnalul.ro/special-jurnalul/ministrii-au-semnat-in-orb-acordurile-petroliere-pentru-chevron-video-608930.html>

¹¹ Acordul privind perimetru EV2 Bârlad este în întregime secretizat, deși legea prevede că doar părți dintr-un acord pot fi secretizate.

¹² <http://phys.org/news/2013-05-fracking-ground.html>

<http://www.forbes.com/sites/timworstall/2011/12/10/fracking-does-contaminate-groundwater-carry-on-drilling-regardless/>

¹³ <http://pipeline.post-gazette.com/news/daily-headlines/25116-3-28-2013-can-fracking-and-farming-mix-in-america-s-biggest-ag-state-fracking-boom-spurs-a-rush-to-harness-brackish-water>

<http://www.slopefarms.com/2013/04/01/open-letter-to-the-ny-farm-bureau-research-shows-that-fracking-is-shrinking-the-pa-dairy-industry/>

¹⁴ <http://ecowatch.com/2013/08/27/finds-fracking-makes-people-sick/>

<http://nyagainstfracking.org/take-action/fracking-causes-health-impacts/>

suprafață mult mai mică și este mult mai dens populată. Dacă în general în Statele Unite ale Americii și în Canada sondele de exploatare a gazelor de șist sunt plasate la distanțe apreciabile de localități, această minimă măsură de siguranță nu este posibilă în România. Prin urmare, dacă în Statele Unite s-a constatat un impact negativ asupra vieții locuitorilor, suficient ca să determine autoritățile din Pennsylvania să adopte un moratoriu asupra instalării de noi sonde, ne putem imagina care ar putea fi impactul în România, unde distanțele între localități și de la acestea la sonde sunt mult mai mici (sonda de explorare din comuna Pungești, județul Vaslui, este la numai 500 de metri de limita satului component Siliștea).¹⁵ Un studiu recent realizat de cercetători din Colorado arată că riscul de nașteri a unor copii cu malformații este corelat cu cea mai mică distanță de la domiciliul mamelor la sonde.¹⁶

Aplicarea acestor tehnologii la condițiile geologice specifice României ridică serioase semne de întrebare sub raportul impactului de mediu, în condițiile în care este clar confirmat de întreaga comunitate științifică, faptul că aceste exploatari nu pot fi puse în practică fără ca mediul să fie serios afectat. Regiunile unde se preconizează la ora actuală dezvoltarea unor proiecte de explorare și exploatare a gazelor de șist sunt fie zone agricole (județul Vaslui, Banat, Crișana, județul Constanța), fie zone balneare (Băile Felix, litoralul Mării Negre), ori zone exploatare turistic (litoralul Mării Negre), este clar că un impact major de mediu poate duce la colapsul întregii economii a acestor părți din teritoriul național.

Problematica exploatarii hidrocarburilor neconvenționale prin fracturare hidraulică sau gazoasă nu este aşadar doar una legată de mediu. Pe lângă impactul economic menționat anterior, trebuie ținut seama că tehnologiile existente au un randament redus, extrăgându-se practic numai undeva la 40% din resursa existentă.¹⁷ Este mult mai rațional să se aștepte ca progresul tehnic – științific să conducă la apariția unor metode atât mai puțin periculoase, cât și mai eficiente economic, pentru a începe extracția acestor hidrocarburi, decât să ne grăbim să le exploatăm acum, cu riscul de a compromite exploatarea lor în condiții de randament crescut și fără pericolul aferent actualelor metode, atunci când vor fi disponibile noi tehnologii.

De asemenea, în condițiile încălzirii globale, trebuie să fim atenți la cum utilizăm resursa naturală fundamentală care este apă, folosită în cantități enorme ca bază pentru cele mai multe lichide de fracturare. Tot mai multe suprafete de uscat, inclusiv din România, suferă un proces de dezertificare, iar resursele de apă sunt tot mai reduse.¹⁸ Fără apă viața nu este posibilă, în timp ce pentru gazele naturale există alternative energetice.

<http://www.npr.org/blogs/health/2013/03/29/175042708/Sand-From-Fracking-Operations-Poses-Silicosis-Risk?ft=1&f=1007>

<http://press.endocrine.org/doi/abs/10.1210/en.2013-1697>

<http://protectingourwaters.wordpress.com/2013/03/25/pa-doctors-health-advocates-and-sickened-residents-urge-ny-health-commish-shah-to-consider-pa-fracking-health-impacts-in-ny-review/>

¹⁵ http://www.huffingtonpost.com/2014/01/25/wyoming-setback-rule-update_n_4665172.html

[http://info.sos.state.tx.us/pls/pub/read tac\\$ext.TacPage?sl=R&app=9&p_dir=&p_rloc=&p_tloc=&p_ploc=&pg=1&ti=16&ch=3&rl=37](http://info.sos.state.tx.us/pls/pub/read tac$ext.TacPage?sl=R&app=9&p_dir=&p_rloc=&p_tloc=&p_ploc=&pg=1&ti=16&ch=3&rl=37)

¹⁶ <http://ehp.niehs.nih.gov/1306722/>

¹⁷ <http://www.businessweek.com/articles/2013-10-10/u-dot-s-dot-shale-oil-boom-may-not-last-as-fracking-wells-lack-staying-power>

¹⁸ <http://www.romaniolibera.ro/timpul-liber/fapt-divers/o-treime-din-suprafata-romaniei--amenintata-de-desertificare--13718>

Consecințele poluării ar fi cu atât mai grave într-o țară ca România, care are o suprafață mult mai mică și este mult mai dens populată. Dacă în general în Statele Unite ale Americii și în Canada sondele de exploatare a gazelor de șist sunt plasate la distanțe apreciabile de localități, această minimă măsură de siguranță nu este posibilă în România. Prin urmare, dacă în Statele Unite s-a constatat un impact negativ asupra vieții locuitorilor, suficient ca să determine autoritățile din Pennsylvania să adopte un moratoriu asupra instalării de noi sonde, ne putem imagina care ar putea fi impactul în România, unde distanțele între localități și de la acestea la sonde sunt mult mai mici (sonda de explorare din comuna Pungești, județul Vaslui, este la numai 500 de metri de limita satului component Siliștea). Un studiu recent realizat de cercetători din Colorado arată că riscul de nașteri a unor copii cu malformații este corelat cu cea mai mică distanță de la domiciliul mamelor la sonde.

Aplicarea acestor tehnologii la condițiile geologice specifice României ridică serioase semne de întrebare sub raportul impactului de mediu, în condițiile în care este clar confirmat de întreaga comunitate științifică, faptul că aceste exploatari nu pot fi puse în practică fără ca mediul să fie serios afectat. Or, cum regiunile unde se preconizează la ora actuală dezvoltarea unor proiecte de explorare și exploatare a gazelor de șist sunt fie zone agricole (județul Vaslui, Banat, Crișana, județul Constanța), fie zone balneare (Băile Felix, litoralul Mării Negre), ori zone exploatație turistică (litoralul Mării Negre), este clar că un impact major de mediu poate duce la colapsul întregii economii a acestor părți din teritoriul național.

Problema exploatarii hidrocarburilor neconvenționale prin fracturare hidraulică sau gazoasă nu este aşadar doar una legată de mediu. Pe lângă impactul economic menționat anterior, trebuie ținut seama că tehnologiile existente au un randament redus, extrăgându-se practic numai undeva la 40% din resursa existentă. Este mult mai rațional să se aștepte că progresul tehnic – științific să conducă la apariția unor metode atât mai puțin periculoase, cât și mai eficiente economic, pentru a începe extractia acestor hidrocarburi, decât să ne grăbim să le exploatăm acum, cu riscul de a compromite exploatarea lor în condiții de randament crescut și fără pericolul aferent actualelor metode, atunci când vor fi disponibile noi tehnologii.

De asemenea, în condițiile încălzirii globale, trebuie să fim atenți la cum utilizăm resursa naturală fundamentală care este apă, folosită în cantități enorme ca bază pentru cele mai multe lichide de fracturare. Tot mai multe suprafețe de uscat, inclusiv din România, suferă un proces de deșertificare, iar resursele de apă sunt tot mai reduse.¹⁸ Fără apă viața nu este posibilă, în timp ce pentru gazele naturale există alternative energetice. De altfel, unul dintre argumentele cele mai vehiculate pentru demararea în România a acestor proiecte este independența energetică. Aceasta este însă o falsă problemă, în condițiile în care din raportul Eurostat reiese că între anii 2001 și 2012 România a produs anual o cantitate de gaze naturale mai mare decât a consumat¹⁹ și produce curenț electric într-un procent de peste 100% din necesarul național, deși nu a început exploatarea noilor zăcăminte convenționale de petrol și gaze de pe platforma continentală a Mării Negre.²⁰

Mai există o problemă de strategie guvernamentală. Conform articolului 135 alin. 2, lit.d) din Constituția României „Statul trebuie să asigure exploatarea resurselor naturale în concordanță cu interesul național”, iar potrivit articolului 136 alin. (3) din Constituția României bogățiile subsolului sunt obiect al proprietății publice de interes național. Însă procedeele prin care, la ora actuală, se asigură exploatarea lor, nu reflectă acest lucru. Practica concesionării și a colectării unor redevațe minime în bani este favorabilă companiilor concesionare, dar nu și statului român și cetățenilor României, care câștigă foarte puțin de pe urma lor. Este bine cunoscut faptul că români plătesc același preț la carburant ca toți europenii, deși România este o țară producătoare de petrol.²¹ Prin urmare, pentru a-și proteja propriile interese, considerăm că țara noastră ar trebui să adopte un sistem de exploatare a resurselor bazat pe principiul împărțirii producției, aplicat de state precum Indonezia sau Arabia

Saudită,²² iar când acest lucru se va întâmpla, este cazul ca România să mai dispună de resurse naturale.

Anul trecut, Comisia Europeană a recomandat țărilor membre ale Uniunii Europene, deci și României, să manifeste prudență în demararea unor proiecte de exploatare a gazelor de șist, chiar dacă a lăsat la deplina lor latitudine decizia de a porni sau nu astfel de proiecte.²³ Prin urmare, practica europeană este contradictorie: state ca Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord și Polonia au aprobat începerea unor astfel de proiecte, în timp ce Franța și Bulgaria au interzis prin legi efectuarea pe teritoriul lor a fracturării hidraulice, iar unele landuri din componența Republicii Federale Germania au stabilit un moratoriu până când toate implicațiile folosirii tehnologiilor de fracturare vor fi cunoscute și înțelese.

Considerăm aşadar că o atitudine prudentă din partea României ar fi să aştepte până când toate consecințele posibile vor fi cunoscute, iar în acest sens pe lângă exploataările deja cu o anumită vechime din Statele Unite și Canada va exista și o practică europeană, în acele țări care au aprobat acest tip de exploatari. România se află încă în faza explorărilor, și aceasta destul de incipientă, astfel încât nu există urmări ireversibile până în prezent. Explorarea în sine este și ea periculoasă, pentru că, după cum au declarat chiar reprezentanții uneia dintre companiile interesate, în ultima fază a explorării se efectuează operațiuni de fracturare hidraulică. De asemenea nu trebuie omis faptul că, în faza de explorare, pot exista poluări datorate pierderilor de fluide de foraj în anumite condiții geologice.

Încheiem prin a sublinia că o bună administrare a domeniului hidrocarburilor neconvenționale în România este imposibilă în condițiile absenței unei legislații adecvate. Chiar dacă în limbaj geologic distincția între hidrocarburi convenționale și neconvenționale este destul de clară, legislația din România pur și simplu tace cu privire la acestea din urmă. Aplicarea mecanică a Legii nr. 238/2004 a petrolului este greșită, gazele de șist și alte hidrocarburi neconvenționale nefăcând obiectul acestei legi, care privește doar zăcămintele clasice (convenționale). Dovadă a faptului că Legea petrolului nr. 238/2004 nu se referă și la hidrocarburi neconvenționale este adăugarea abuzivă de către Agenția Națională pentru Resurse Minerale a cuvintelor „precum și gaze neconvenționale”, care nu există în definiția gazelor naturale conținută în art. 1 alin. 3 din Legea petrolului. Această expresie este însă folosită în acordurile parțial desecretizate, încheiate între Agenția Națională pentru Resurse Minerale și S.C. Chevron România Exploration and Production S.R.L. în Dobrogea.

¹⁹ <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=ten00079&plugIn=1>

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=ten00098&plugIn=1>

²⁰ http://activenews.ro/basescu-gafat-si-recunoscut-romania-este-independentă-energetic-care-mai-e-motivată-pentru-gazele-de-șist_1824376.html

<http://www.romanialibera.ro/economie/finante-banci/ponta--romania-ar-putea-deveni-independentă-energetic-in-cel-mult-zece-ani-300999>

<http://www.b1.ro/stiri/economic/constantin-ni-a-romania-are-un-excedent-de-energie-trebuie-să-vindem-rapid-ce-n-am-consumat-de-sarbatori-am-avut-cel-mai-redus-consum-din-istorie-56280.html>

²¹ <http://www.incont.ro/companii-si-industrii/cum-ajungem-să-platim-o-benzina-atăt-de-scumpă-desiguravem-resurse-de-petrol.html>

²² <http://www.romaniacurata.ro/revizuirea-constituției-si-interesul-national-să-fie-impartita-product-4016.htm>

<http://www.oxfordenergy.org/wpcms/wp-content/uploads/2010/11/WPM25-ProductionSharingAgreementsAnEconomicAnalysis-KBindemann-1999.pdf>

<http://www.carbonweb.org/showitem.asp?article=58&parent=4&link=Y&gp=3>

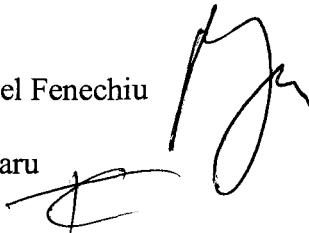
²³ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-55_ro.htm

Prin prezentul proiect de lege facem un prim pas către o reglementare adecvată a materiei hidrocarburilor neconvenționale și întemeiem un mecanism legislativ și instituțional care să permită exploatarea acestor resurse pe baza unor tehnologii viitoare mai eficiente și lipsite de riscuri pentru mediul înconjurător, pentru ansamblul economiei naționale și pentru comunitățile locale.

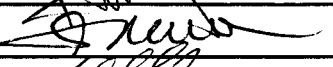
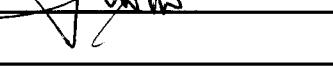
Având în vedere cele expuse mai sus vă solicităm dezbaterea propunerii legislative în procedură de urgență.

Deputat Cătălin - Daniel Fenechiu

Deputat Tudor Ciuhodaru

The image shows two handwritten signatures. The first signature, on the left, appears to be 'Cătălin - Daniel Fenechiu'. The second signature, on the right, appears to be 'Tudor Ciuhodaru'. Both signatures are written in black ink on a white background.

Lista de semnături inițiatori ai proiectului de lege:
 Lege privind metodele de extractie a hidrocarburilor neconvenționale pe
 teritoriul României

Nr. crt.	Numele și prenumele	Semnătura
1	KEMUS CERNA - ASP. INDEPENDENT	
2	DEACONU MIHAI	
3	LOVINESCU IOAN	
4	DALCA STEFAN	
5	MINDA LILIANA	
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		
21		
22		
23		
24		
25		
26		